

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

**Rozvoj lidských zdrojů TUL pro zvyšování relevance,
kvality a přístupu ke vzdělání v podmínkách Průmyslu 4.0**

CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002329

Konstrukce střihů oděvů

Výroba oděvů a technické konfekce

Ing. Blažena Musilová, Ph.D.

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
www.tul.cz

Nulový bod stříhové konstrukce

„Pro matematiky je *nula-počátek* [0] nezbytná pro jejich úvahy ve vlastním oboru“.

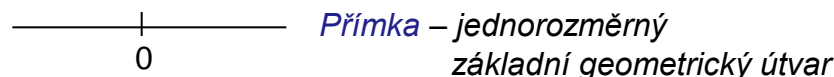
Ribordy, L. *Božská proporce v geometrii a v číslech* [1]

Nulový bod konstrukce je bod, který je průsečíkem dvou na sebe navzájem kolmých konstrukčních přímek, které jsou počátkem konstruování stříhu oděvu.

Tyto přímky jsou rovnoběžné s osami X a Y.

S každým základním stříhem a druhem zvolené metodiky se mění i poloha nulového bodu konstrukce a tedy i druh počátečních konstrukčních přímek (linií).

Příklady:

- **Nulový bod stříhové konstrukce sukně**

Nulovým bodem pro konstrukci základního stříhu sukně může být např. bod **P1**. Tento bod je průsečíkem přímek pasové a zadní středové.

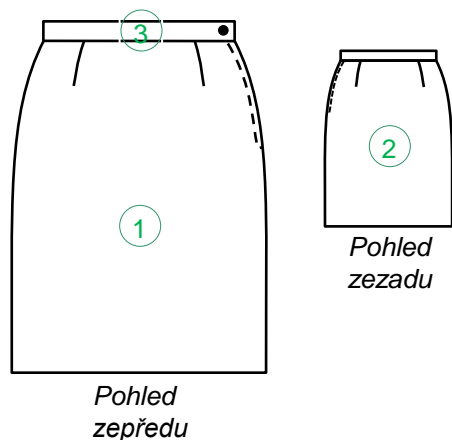
- **Nulový bod stříhové konstrukce kalhot**

Nulovým bodem pro konstrukci základního stříhu kalhot může být např. bod **P4**. Tento bod je průsečíkem *přímek pasové a boční*.

- **Nulový bod stříhové konstrukce halenky (šatů)**

Nulovým bodem pro konstrukci základního stříhu halenky může být např. bod **K1**. Tento bod je průsečíkem přímek krční a zadní středové.

Technický náčrt dámské sukně

Legenda:

- ① ... Přední díl sukně
- ② ... Zadní díl sukně
- ③ ... Pasový límec

Technický popis dámské sukně

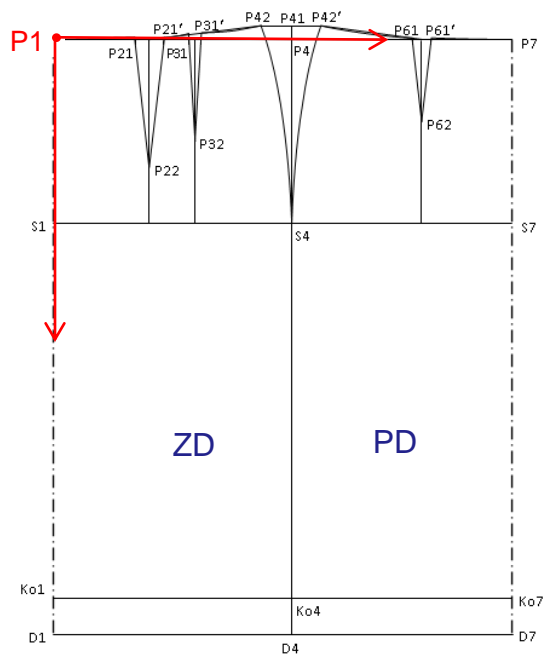
Dámská rovná sukně, nepodšitá, zapínaná v levém bočním kraji na zdrhovadlo. Pasový kraj sukně je vypracován pomocí pasového límce zapínaného na knoflík a díрку.

Přední díl – jednodílný, v pase tvarován pasovým vybráním - odševky.

Zadní díl – jednodílný, v pase tvarován pasovým vybráním - odševky.

Pasový límec – dvojitý, jednodílný s podkrytovým prodlouženým zapínáním na knoflík a díрку.

Rozparek – švový v levém bočním kraji s dotykovým zapínáním.

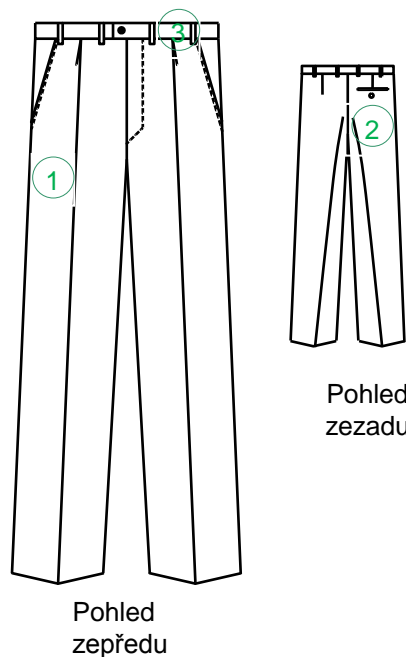

Střihová konstrukce sukně

Legenda:

- P1... Nulový bod střihové konstrukce
- ZD... Zadní díl střihové konstrukce sukně
- PD... Přední díl střihové konstrukce sukně

Technický náčrt pánských kalhot

Legenda:

- ① ... Přední díl kalhot
- ② ... Zadní díl kalhot
- ③ ... Pasový límec

Technický popis pánských kalhot

Pánské kalhoty se sežehlenými přehyby na předních a zadních dílech, v dolním kraji bez manžet. Pasový kraj kalhot je vypracován pomocí pasového límce zapínaného na knoflík a díрку.

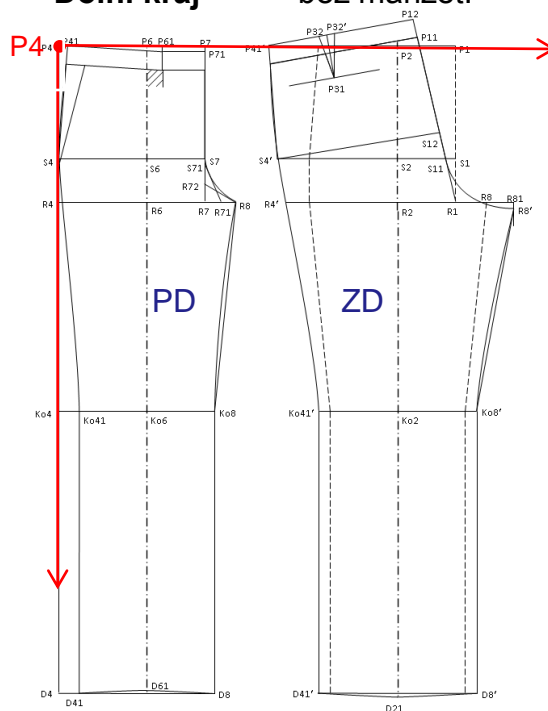
Přední díly – boční kapsy včleněné, klínové s přinechanou podsádkou v průhmatovém kraji. V pase jsou složeny a přežehleny dva jednosměrné pasové záhyby směřující k rozparkovému kraji.

Rozparek – podkrytový, zapínán na zdrhovadlo.

Zadní díly – v pase jsou tvarovány vybráním - odševky. Na pravém zadním dílu je zhotovena výpustkovo – lištová kapsa zapínaná na díрку a knoflík.

Pasový límec – podšit podšívkovým pasovým límcem (zhotoven jako polotovár).

Dolní kraj – bez manžet.

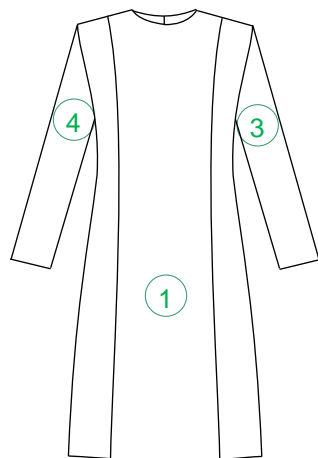

Legenda:

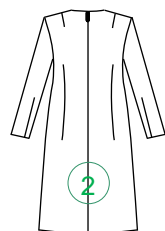
- P4... Nulový bod stříhové konstrukce
- PD... Přední díl stříhové konstrukce kalhot
- ZD... Zadní díl stříhové konstrukce kalhot

Stříhová konstrukce pánských kalhot

Technický nákres dámských šatů

Pohled zepředu

Pohled zezadu

Legenda:

- ① ... Přední díl šatů
- ② ... Zadní díl šatů
- ③ ... Levý rukáv
- ④ ... Pravý rukáv

Technický popis dámských šatů

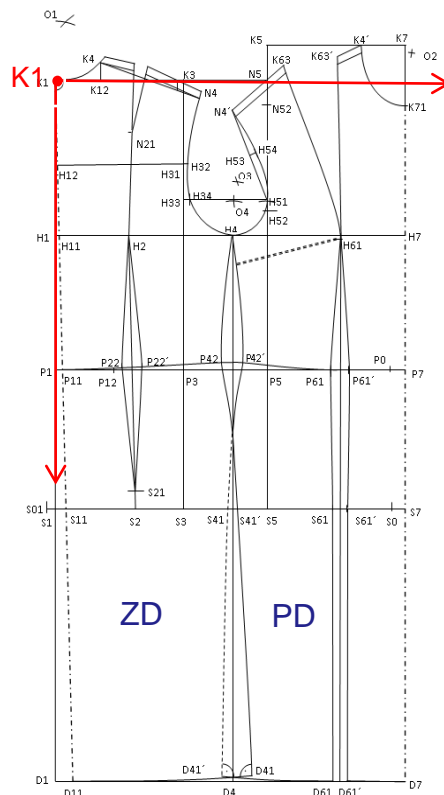
Dámské šaty s dlouhými rukávy, zapínané uprostřed zadního dílu na zdrhovadlo, v průkrčníkovém kraji bez límce zapraveném průkrčníkovou podsádkou.

Přední díl – členěn podélnými členícími švy vedenými od ramenního kraje přes místo největší vystouplosti prsní k dolnímu kraji.

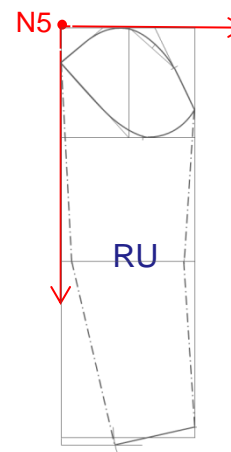
Zadní díl – dvoudílný, v pase tvarován vybráním - odševky.

Rukávy – vysokohlavicové. Dolní kraje rukávu jsou hladké.

Rozparek – švový na zadním dílu s dotykovým zapínáním na skryté zdrhovadlo.

Střihová konstrukce dámských šatů

Střihová konstrukce rukávu

Legenda:

- P4... Nulový bod střihové konstrukce trupové části
- N5... Nulový bod střihové konstrukce rukávu
- ZD... Zadní díl střihové konstrukce šatů
- PD... Přední díl střihové konstrukce šatů
- RU... Střihová konstrukce rukávu

Pasová, prsní a lopatková vybrání

Tato vybrání jsou v průběhu výroby oděvů vypracována v podobě záševků (odševek, seševek, přeševek) a záhybů. Shodné konstrukční body ve 2D konstrukci splynou v jeden a tím tvarují požadovanou část daného oděvu do 3D tvaru. Jednotlivá vybrání se dají přenášet (např. prsní vybrání přenesené do průramku), a tak provádět modelování - stříhovou manipulaci se základním stříhem oděvu.

Název

Pasová vybrání

- **Záševek**

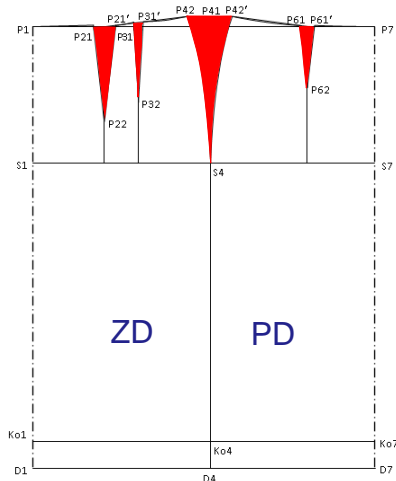
- **Záhyb**

Lopatkové vybrání

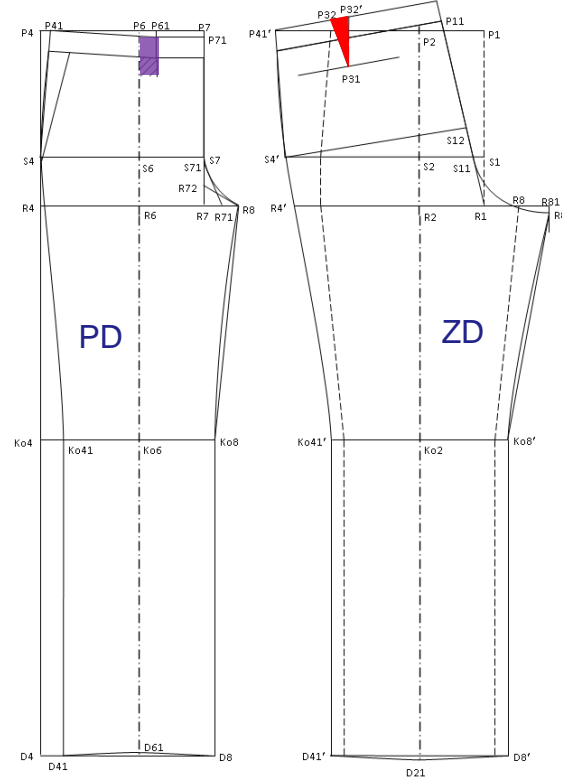
- **Záševek**

Prsní vybrání

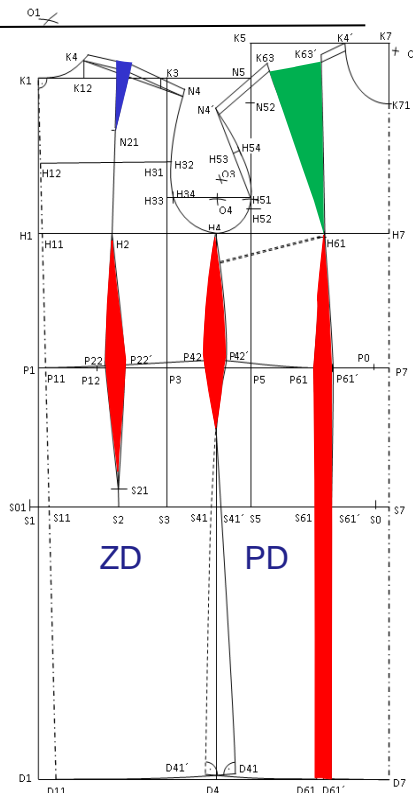
- **Záševek**

Stříhová konstrukce sukně

Stříhová konstrukce pánských kalhot

Stříhová konstrukce dámských šatů

Definice

Tvarování oblasti pasu spojením shodných konstrukčních bodů: záševek, záhyb.

Příklad: Stříhová konstrukce sukně: manipulace - spojením bodů P42 a P42' nebo P61 s P61'.

Tvarování v oblasti lopatek.

Tvarování v oblasti prsní vystouplosti.

Vertikální konstrukční úsečky

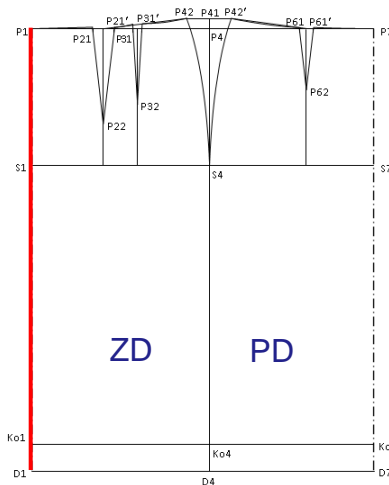
Název

Délky

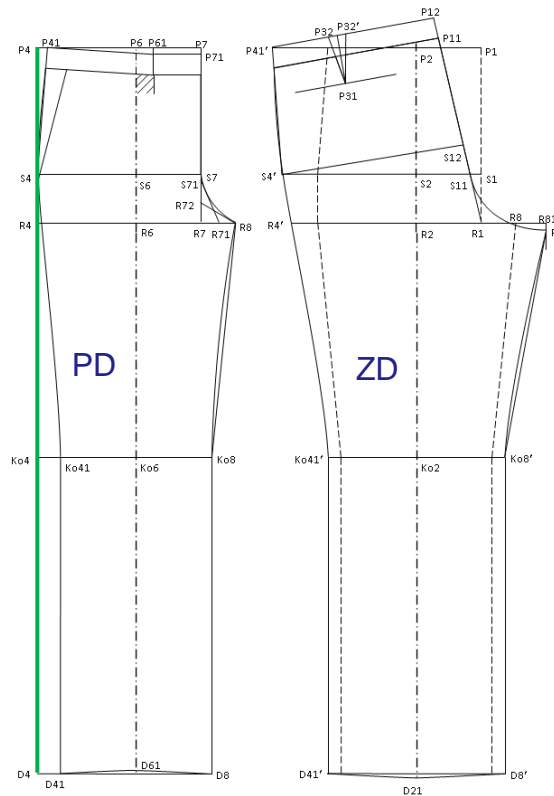
Délka sukně

Délka kalhot

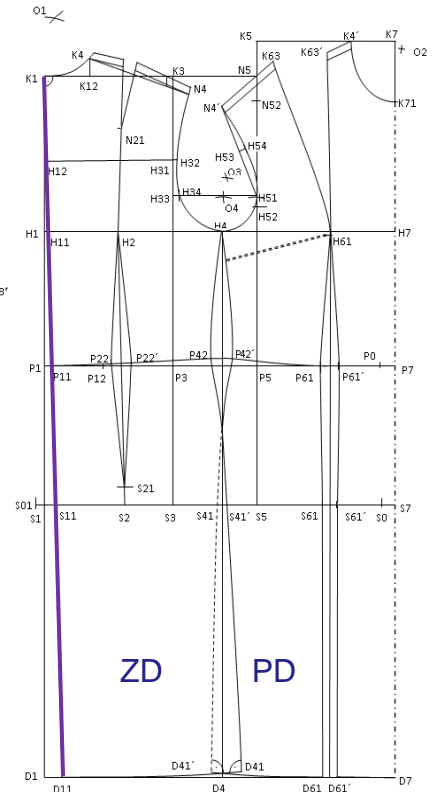
Délka šatů

Střihová konstrukce sukně

Střihová konstrukce pánských kalhot

Střihová konstrukce dámských šatů

Definice

Pro horní část těla - vzdálenost od krční přímky po dolní přímku.
 Pro dolní část těla - vzdálenost od pasové přímky po dolní přímku.

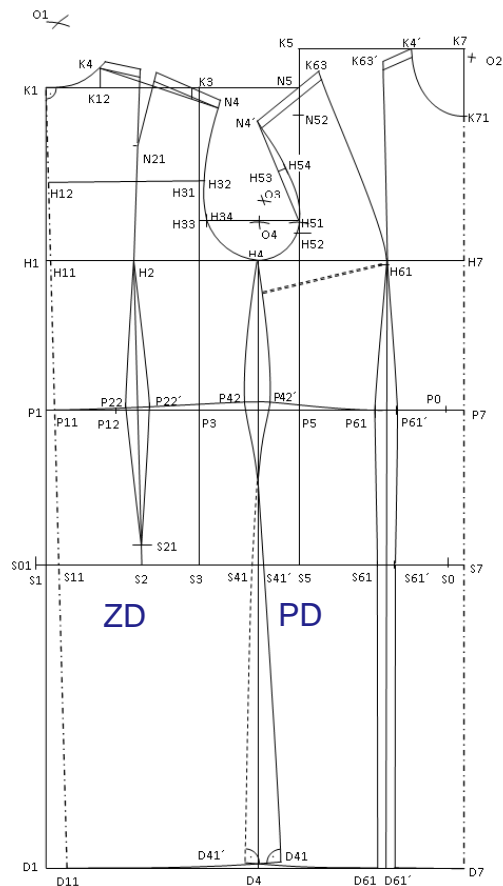
Vertikální konstrukční úsečky

Název

Délky

Délka rukávu

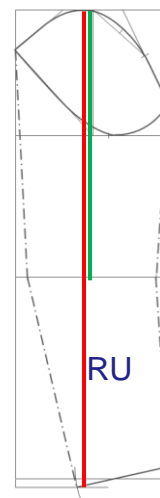
Délka k lokti

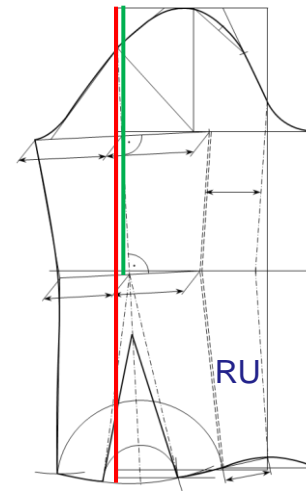
ZD

PD

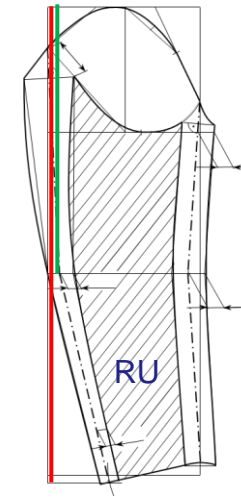
Střihová konstrukce dámských šatů

Střihová konstrukce hlavicového rukávu k šatům

Střihová konstrukce jednodílného hlavicového rukávu

Střihová konstrukce dvoudílného hlavicového rukávu

Definice

Vzdálenost mezi přímkou nadpažkovou a zápěstní (přímka dolního kraje rukávu).
 vzdálenost mezi přímkou nadpažkovou a loketní.

Vertikální konstrukční úsečky

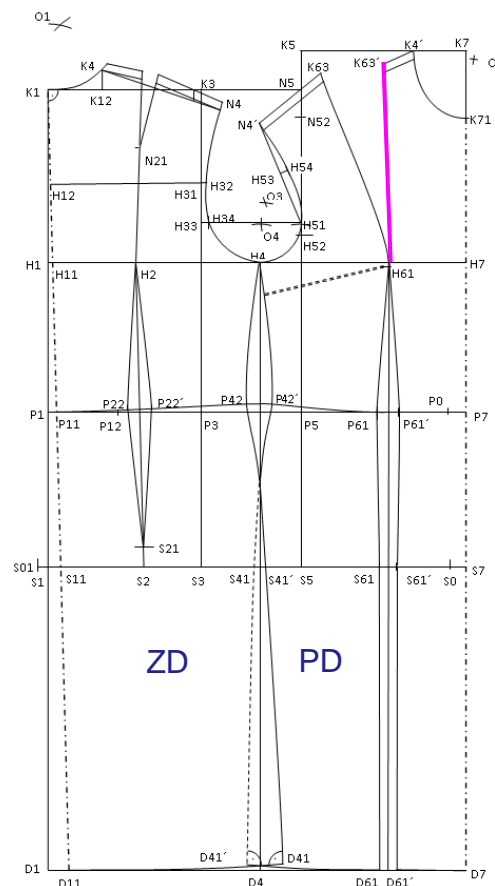
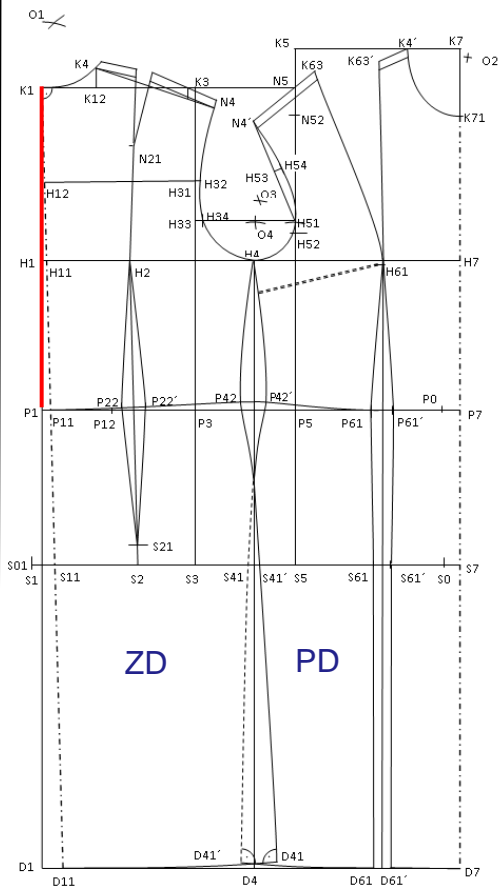
Název

Délky

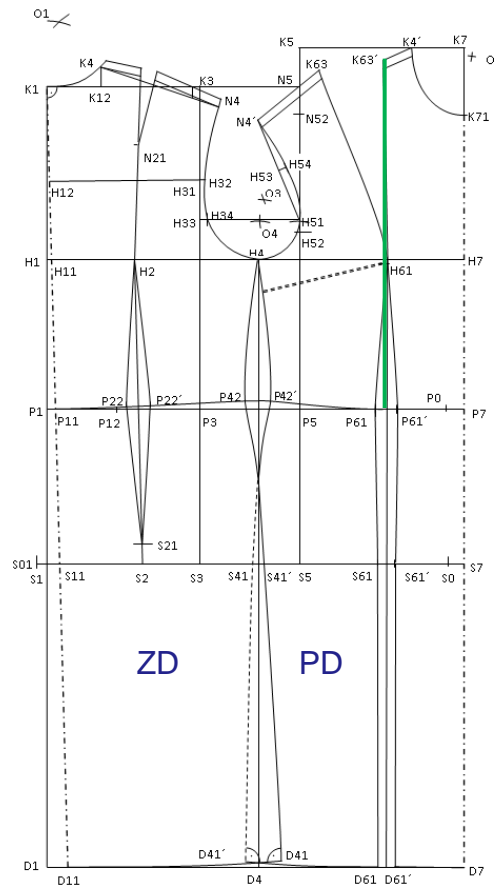
Délka zad

Délka k prsnímu bodu

Délka k pasu na předním dílu

Střihová konstrukce dámských šatů

Definice

Vzdálenost mezi přímkou krční a pasovou. Nanáší se pouze na zadním dílu.

Vzdálenost od náramenice k prsnímu bodu.

Vzdálenost od náramenice k pasovému bodu.

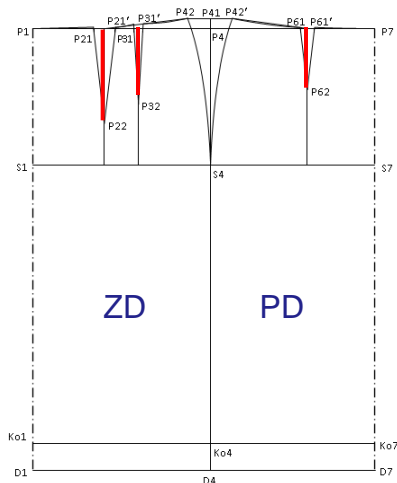
Vertikální konstrukční úsečky

Název

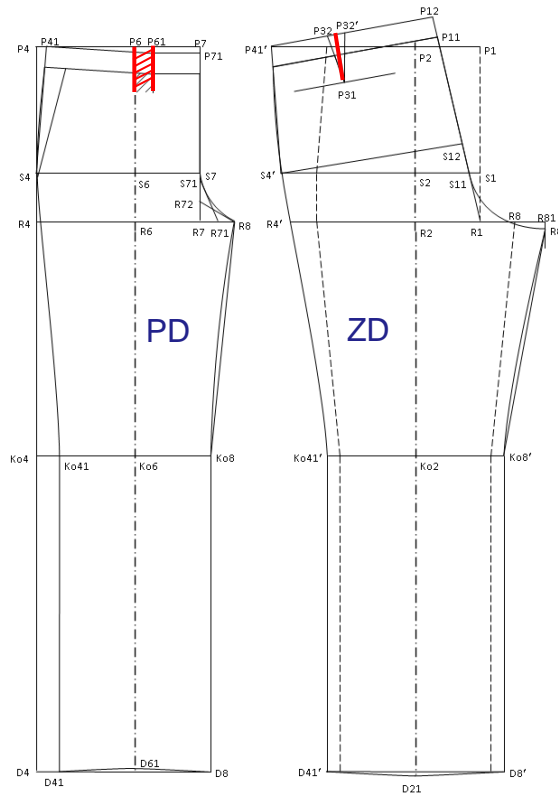
Délky

Délka pasového vybrání pod pasovou linií PD a ZD

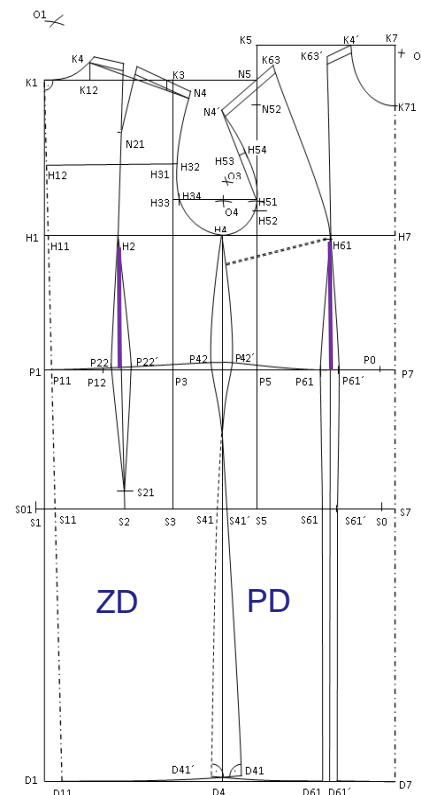
Délka pasového vybrání nad pasovou linií na PD a ZD

Střihová konstrukce sukně

Střihová konstrukce pánských kalhot

Střihová konstrukce dámských šatů

Definice

Pro dolní část těla - vzdálenost měřená od pasové přímky směrem k sedové.

Pro dolní část těla - vzdálenost měřená od pasové přímky směrem k hrudní.

Vertikální konstrukční úsečky

Název

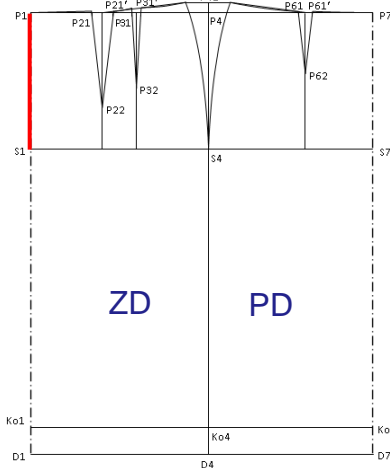
Hloubky

Hloubka boků

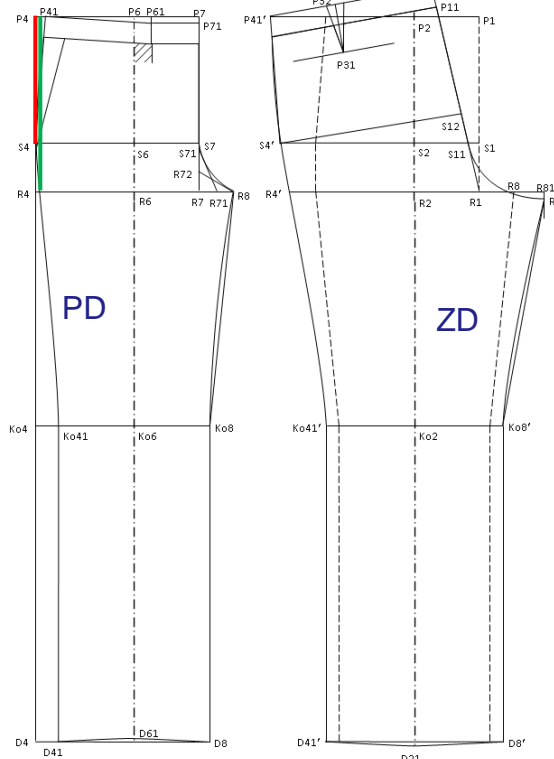
Boční hloubka sedu

Zadní hloubka podpaží

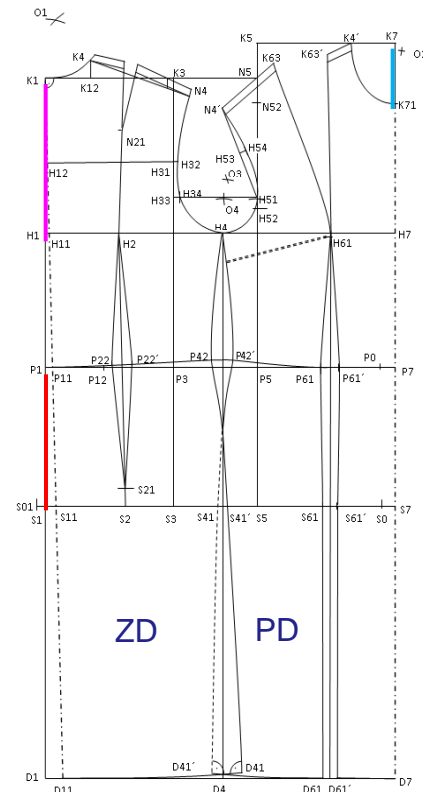
Hloubka průřezu na předním dílu

Střihová konstrukce sukně

Střihová konstrukce pánských kalhot

Střihová konstrukce dámských šatů

Definice

Pro dolní část těla - vzdálenost od pasové přímky po sedovou přímku.

Pro dolní část těla - vzdálenost od pasové přímky po rozkrokovou přímku.

Vzdálenost na přední středové přímce od krční přímky po bod hloubkového krčního bodu.

Vzdálenost mezi přímku krční a hrudní. Nanáší se pouze na ZD.

Vertikální konstrukční úsečky

Název

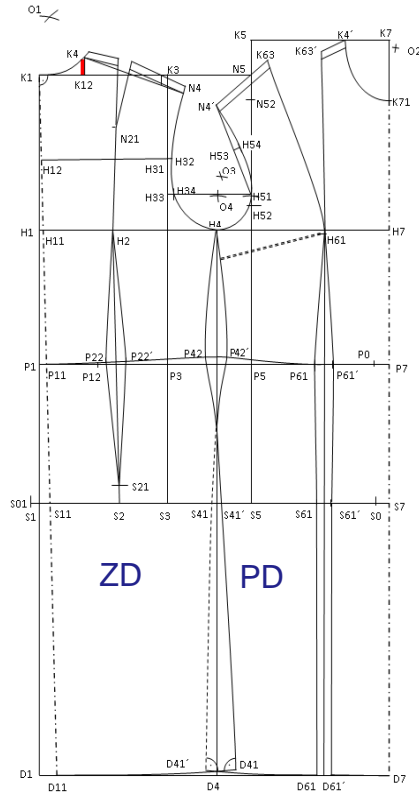
Výšky

Výška průkrčníku na zadním dílu

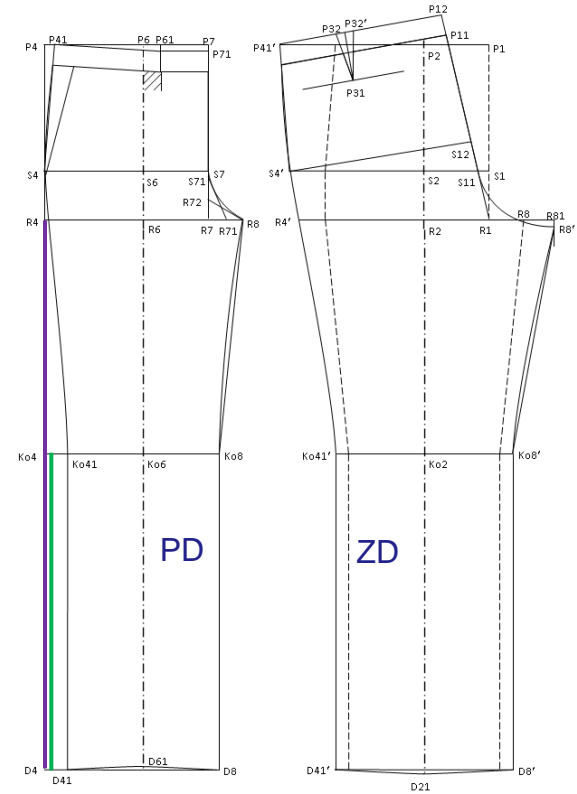
Výška rukávové hlavice

Výška k rozkrokové přímce

Výška ke kolenní přímce

Střihová konstrukce dámských šatů

Střihová konstrukce pánských kalhot

Definice

Vzdálenost měřená od krční přímky směrem k průkrčníkovému vrcholu.

Vzdálenost měřená od hrudní přímky směrem k nadpažkové přímce.

Vzdálenost měřená od dolní přímky směrem k rozkrokové přímce.

Vzdálenost měřená od dolní přímky směrem ke kolenní přímce.

Název

Šířky

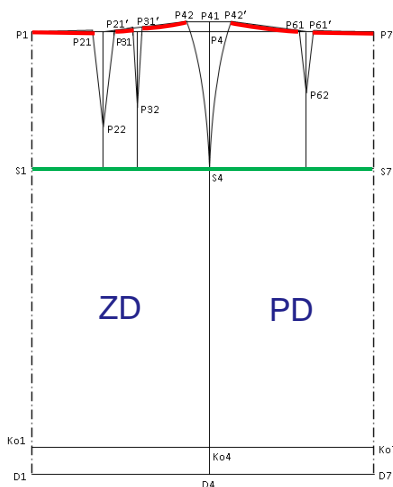
Horizontální konstrukční úsečky

Pasová šířka
ZD a PD

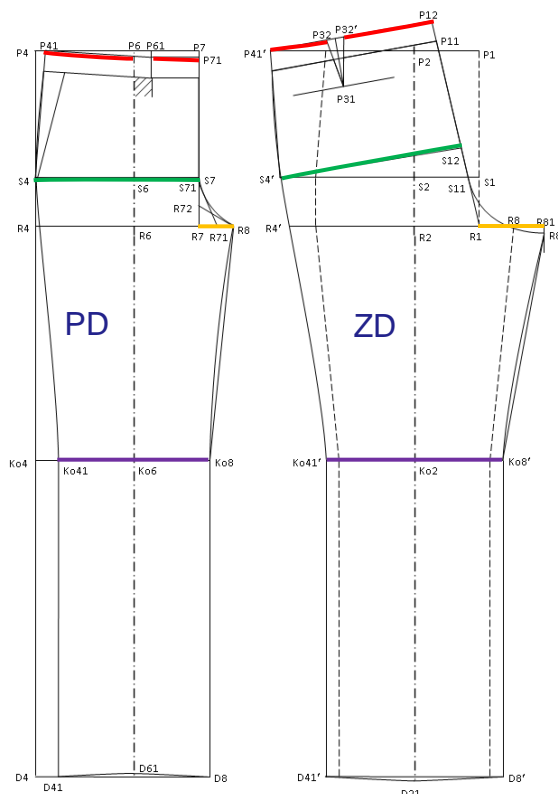
Sedová šířka
PD a ZD

Šířka rozkrokového
výkroje
PD a ZD

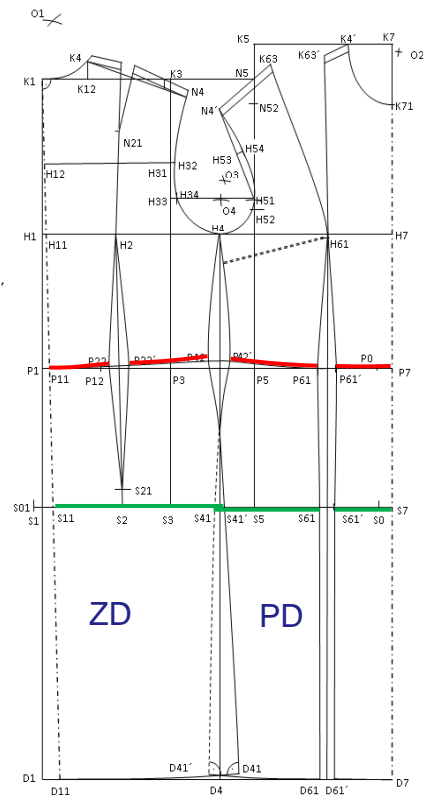
Kolenní šířka
PD a ZD

Stříhová konstrukce
sukně

Stříhová konstrukce
pánských kalhot

Stříhová konstrukce
dámských šatů

Definice

Vzdálenost nanášena na pasovou přímku ohraničena boční a středovou linií, omezenou rameny pasového vybrání nebo kraji členících švů.

Vzdálenost nanášena na sedovou přímku ohraničena boční a středovou linií včetně ramen sedového vybrání.

Vzdálenost nanášena na přímku rozkrokovou, omezenou přímku krokovou a středovou.

Vzdálenost je nanášena na kolenní přímku, omezenou boční a krokovou linií.

Horizontální konstrukční úsečky

Název

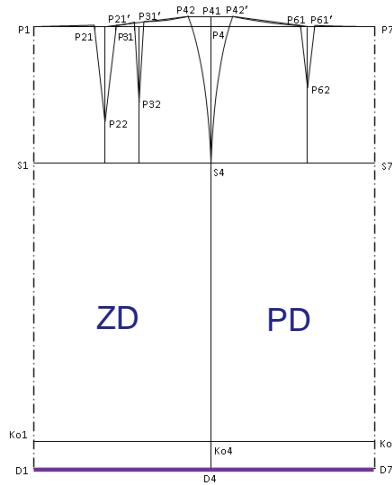
Šířky

Šířka
průřčníku
ZD a PD

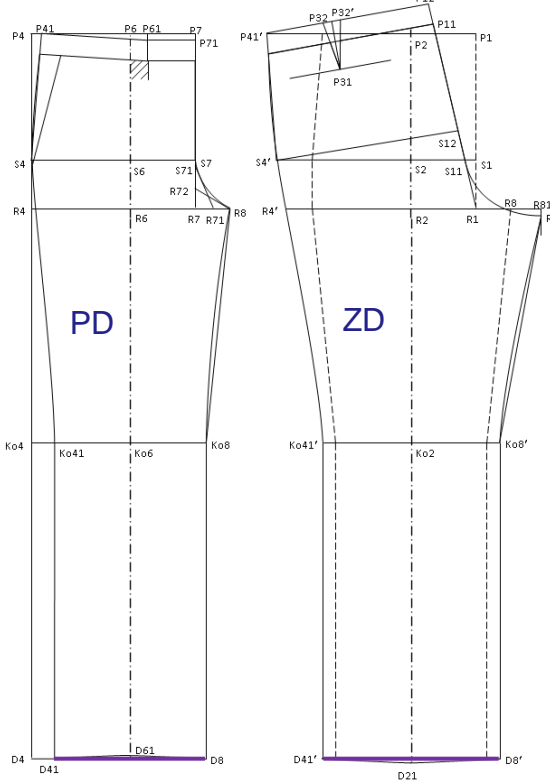
Šířka
náramenice
ZD a PD

Šířka
dolního kraje
PD a ZD

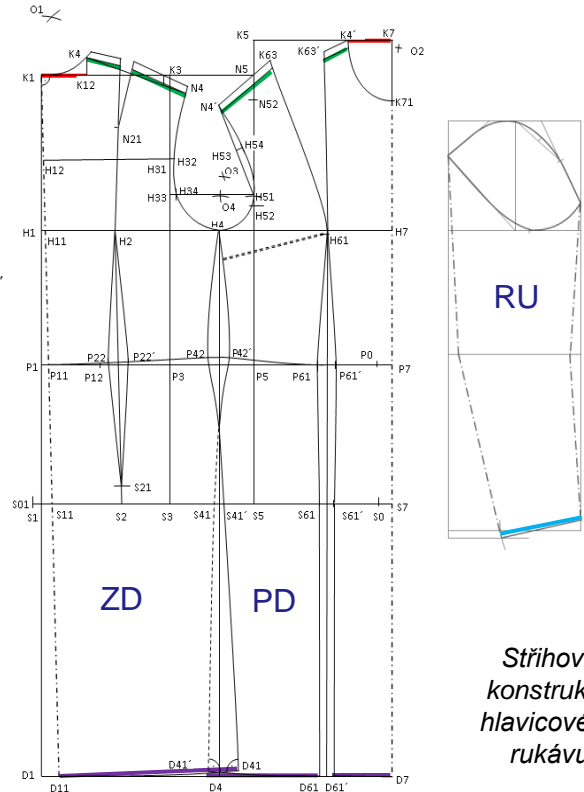
Šířka
dolního
kraje rukávu

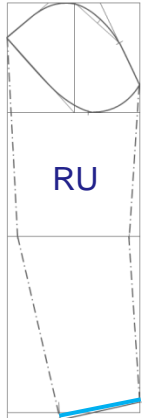
Střihová konstrukce
sukně

Střihová konstrukce
pánských kalhot

Střihová konstrukce
dámských šatů

Střihová
konstrukce
hlavicového
rukávu

Definice

Vzdálenost mezi středovou přímkou a boční krční přímkou.

Vzdálenost od průřčníkového vrcholu náramenice po průramkový vrchol náramenice.

Nejnižší horizontální úsečka střihu. Je dána módním stylem (trendem) daného období.

Nejnižší horizontální úsečka střihu. Je dána módním stylem (trendem) daného období.

Název

Šířky

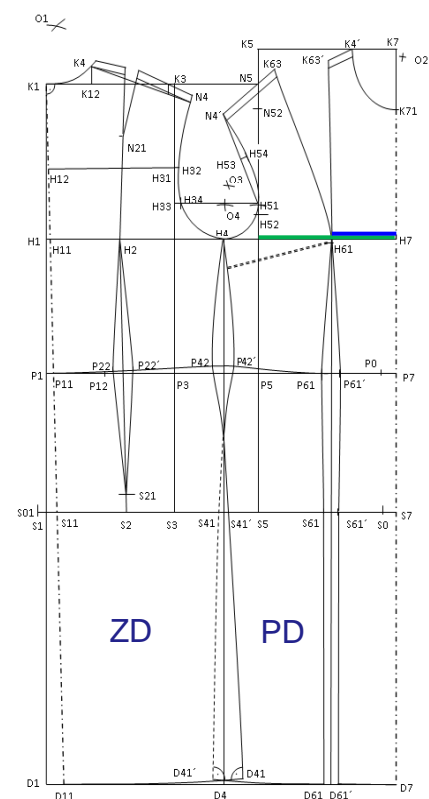
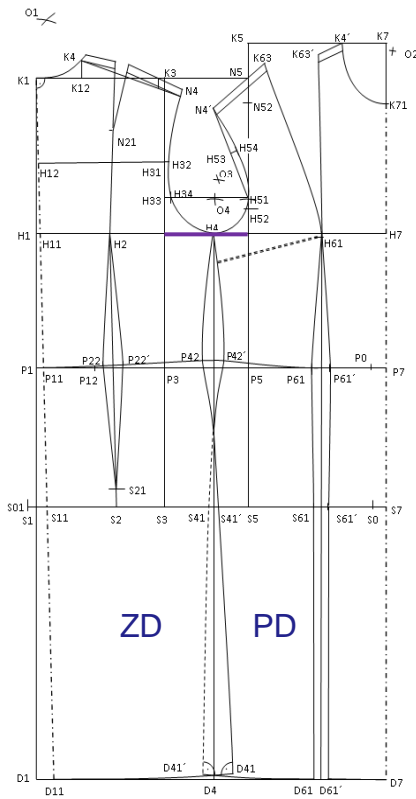
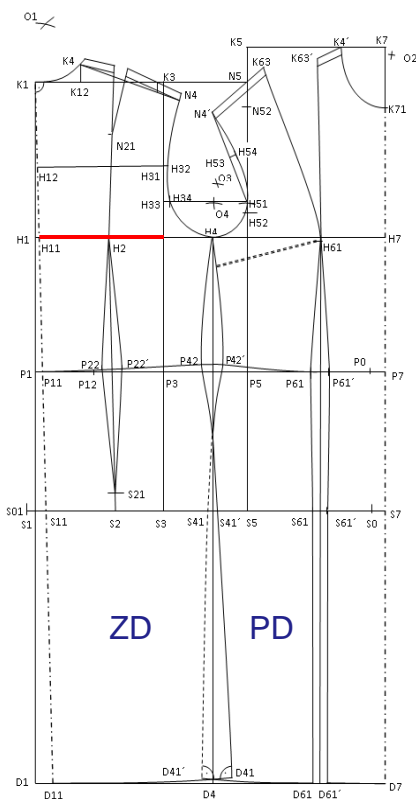
Horizontální konstrukční úsečky

Poloviční
šířka
ZD

Šířka průramku
ZD a PD

Poloviční šířka
PD

Poloviční
mezipsrní šířka
PD

Střihová konstrukce
dámských šatů

Definice

Vzdálenost nanášená na hrudní přímku, omezena přímkou zadní středovou a zadní průramkovou.

Vzdálenost nanášená na hrudní přímku, omezena přímkou zadní průramkovou a přední průramkovou.

Vzdálenost nanášená na hrudní přímku, omezena přímkou přední středovou a přední průramkovou.

Vzdálenost nanášená na hrudní přímku, omezena přímkou prsní.

Konstrukční obrysové čáry

Linie odpovídají obrysovým čarám vzniklým průnikem členících rovin lidským tělem.

Název

Kraje dílů a součástí

Boční kraj
ZD a PD
sukně

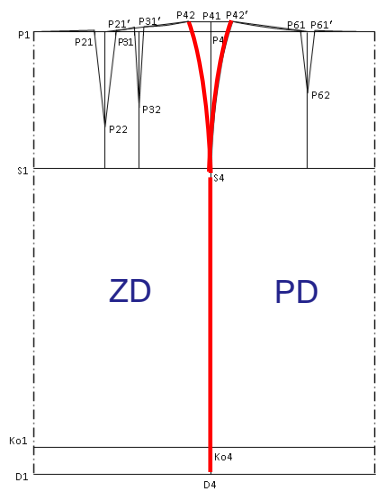
Boční kraj
PD a ZD
kalhot

Krokový kraj
PD
kalhot

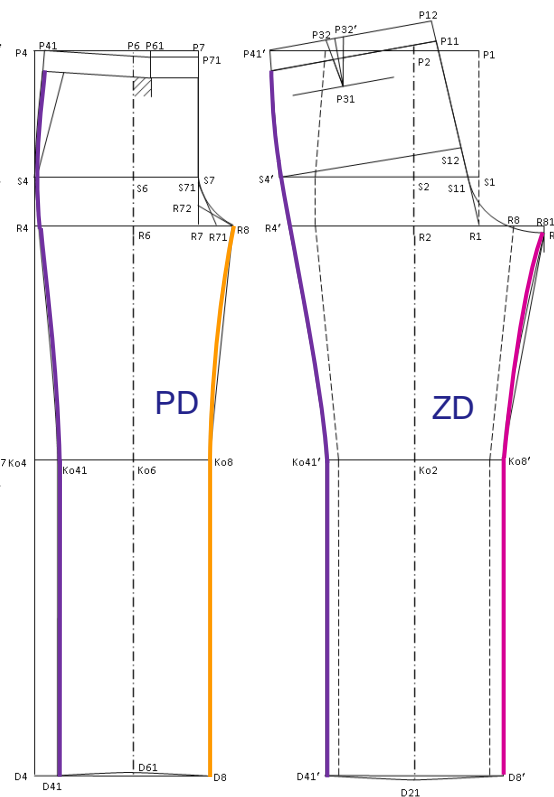
Krokový kraj
ZD
kalhot

Boční kraj
ZD
šatů

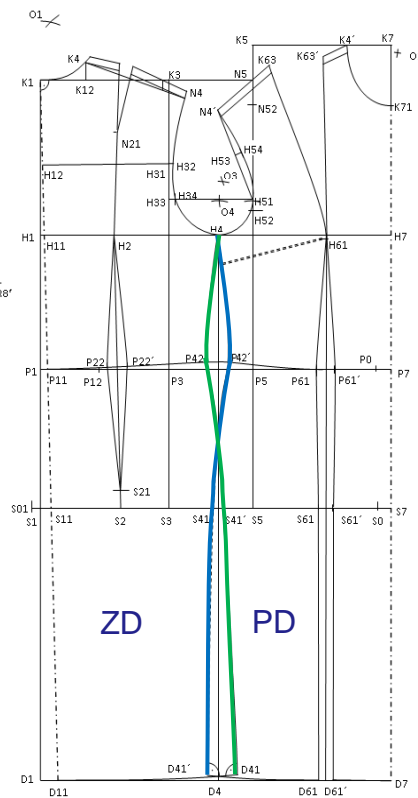
Boční kraj
PD
šatů

Střihová konstrukce
sukně

Střihová konstrukce
pánských kalhot

Střihová konstrukce
dámských šatů

Konstrukční obrysové čáry

Linie odpovídají obrysovým čarám vzniklým průnikem členících rovin lidským tělem.

Název

Kraje dílů a součástí

Zadní středový kraj sukně

Přední středový kraj sukně

Přední středový kraj kalhot

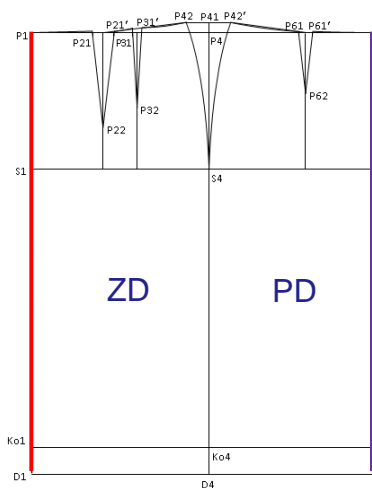
Přední rozkrokový kraj kalhot

Zadní středový kraj kalhot

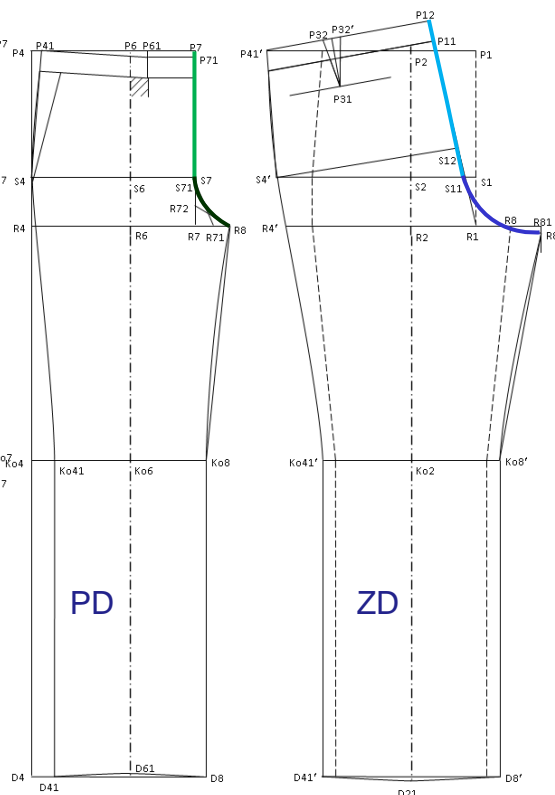
Zadní rozkrokový kraj kalhot

Zadní středový kraj šatů

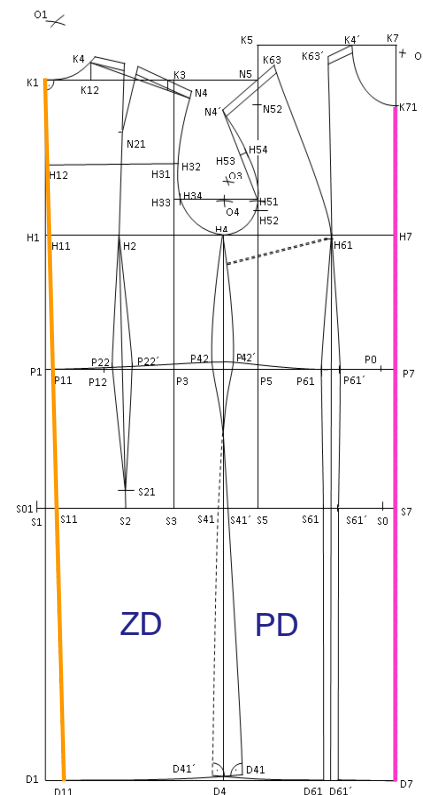
Přední středový kraj šatů

Střihová konstrukce sukně

Střihová konstrukce pánských kalhot

Střihová konstrukce dámských šatů

Konstrukční obrysové čáry

Linie odpovídají obrysovým čarám vzniklým průnikem členicích rovin lidským tělem.

Název

Kraje dílů a součástí

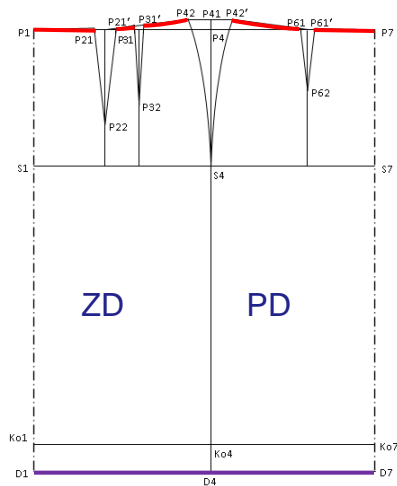
*Pasový kraj
ZD a PD
sukně*

*Dolní kraj
ZD a PD
sukně*

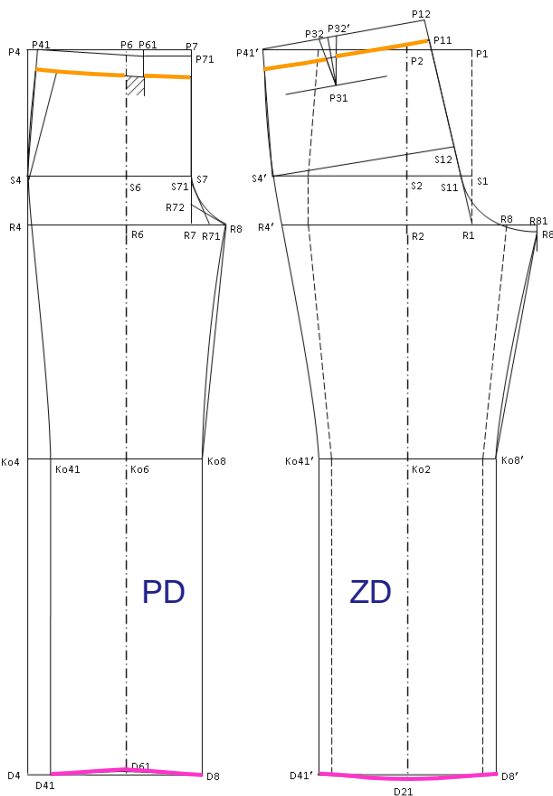
*Pasový kraj
PD a ZD
kalhot*

*Dolní kraj
PD a ZD
kalhot*

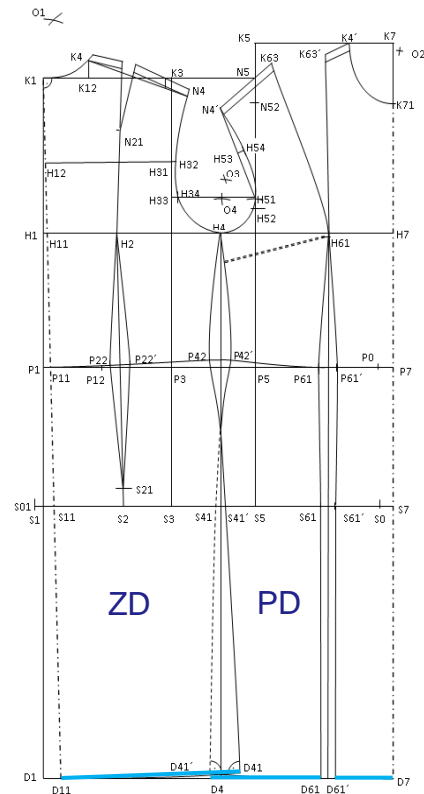
*Dolní kraj
šatů*

Střihová konstrukce
sukně

Střihová konstrukce
pánských kalhot

Střihová konstrukce
dámských šatů

Konstrukční obrysové čáry

Linie odpovídají obrysovým čarám vzniklým průnikem členících rovin lidským tělem.

Kraje dílů a součástí

Název

Průkrčníkový kraj
kraj

ZD šatů

Průkrčníkový kraj
kraj

PD šatů

Ramenní kraj
ZD šatů

Ramenní kraj
PD šatů

Průramkový kraj
PD šatů

Průramkový kraj
ZD šatů

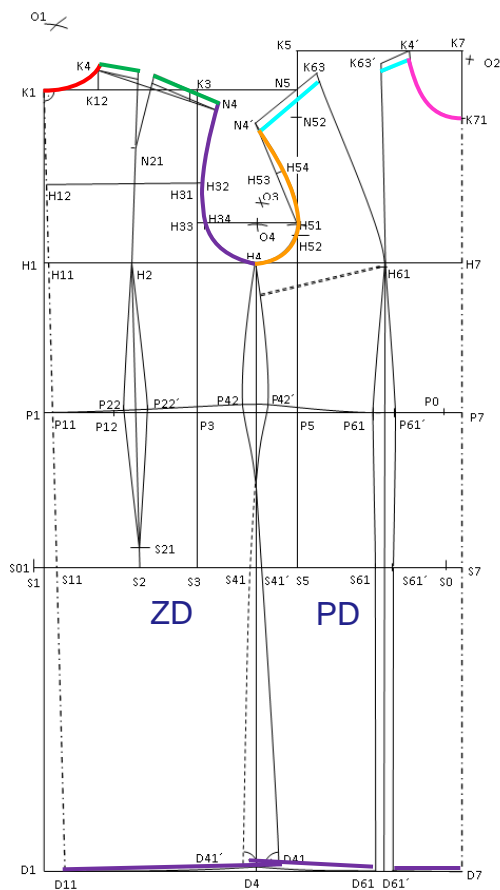
Hlavicový kraj
RU

Podpažní kraj
RU

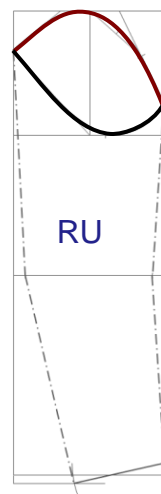
Boční kraj
RU

Přední kraj
RU

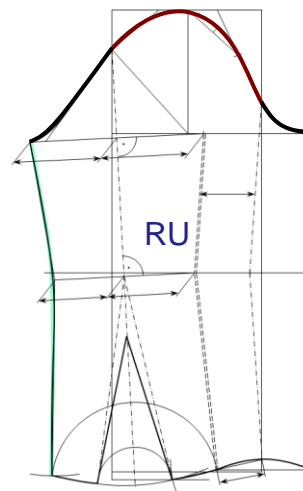
Loketní kraj
RU

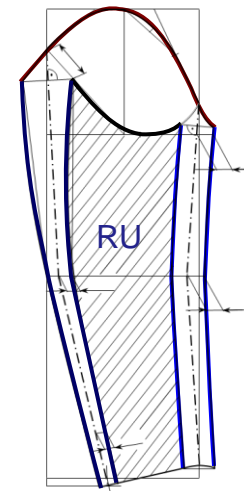
Střihová konstrukce
dámských šatů

Střihová konstrukce
hlavicového
rukávu

Střihová konstrukce
jednodílného
hlavicového rukávu

Střihová konstrukce
dvoudílného
hlavicového rukávu

Studijní literatura:

- [1] Ribordy, L. *Božská proporce v geometrii a v číslech*. Praha: Volvox Globator, 2017. ISBN 978-80-7511-063-3.
- [2] Růžička, Č. *Technika střihů pánských oděvů*. Praha: SNTL, 1963.
- [3] Růžička, Č. *Technika střihů dámských oděvů*. Praha: SNTL, 1965.
- [4] Slepánek, J. *Oděvní názvosloví*. Praha: SPN, 1973.
- [5] Hamžík, P. Galusek, D. Hamžík, P. *Oděvní názvosloví*. Praha: SNTL, 1986. ISBN 04-827-86.
- [6] ČSN 807001. *Oděvní názvosloví, střihy*. Praha: Vydavatelství úřadu pro normalizaci a měření, 1967.
- [7] Kolektiv KOD. *Konstrukce základních druhů oděvů: text ke cvičení*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2003. ISBN 80-7083-685-7.